

Ansökan Samverkansstöd

1 Vilket område

Klagshamn är en By där det stora Kalkbrottet bär på mycket av historien här ute. Gotländska bönder/fiskare kom på 1880-talet med erfarenhet från kalkbrytning på Gotland fick möjlighet att gräva efter och hittade kalk. Spåren efter kalkbrytningen är ganska många. Förutom brotten vill vi nämna kalkugnen på Klagshamnsudden och naturligtvis udden i sig.

Vi som finns bakom dessa rader och tankar är Klagshamns byalag som tillsammans med IFK Klagshamn bildar en strategisk allians i syfte att ta vara på den potentialen som finns i byn och genom detta utveckla livet i Byn och stärka tilliten. Som arbetsnamn har vi valt **Klagshamn lyser** utifrån de potentialer som Byn rymmer och som stärker Byns identitet.

Byalaget konstituerade sig under 2021 men IFK Klagshamn har en historia som sträcker sig 102 år tillbaka i tiden. Byn kan sägas bestå av en nordlig och en sydlig del och därtill Klagshamnsudden som sedan några år tillbaka blivit ett kommunalt naturreservat. Detta inkluderar det i Byn dominerande Kalkbrottet där just nu har slutförts byggandet av badbryggor med ett litet hopptorn.

Byn som alla andra byar har innevånare med olika synpunkter på förändringar inte minst på en mer än fördubbling av innevånarantalet. Det finns många och starka röster mot att bygga ut Byn, bygga ut på åkermark som till största delen är 10plus. Andra ser det som svårt för kommunen att gå ifrån avtalet med BPA/PEAB där utbyggnationen av Byn är priset för Klagshamnsudden och man försöker påverka den tänkta byggnationen så det blir en rimlig skala, hyfsad arkitektur och goda livsbetingelser.

Byalaget har varit dialogpartner med SBK kopplat till kommunens arbete med att ta fram ett nytt planprogram. Förutom att vara dialogpartner, organisera sig så har Byalagets insats dessa första år varit fokuserade på att lyssna in synpunkter och förslag underifrån.

IFK Klagshamns fokus är idrott och folkhälsa och har en bred verksamhet som också är åldersblandad och med en öppenhet för att ta hand om nya initiativ och behov. 2022 kom som ett lokalt initiativ Klagshamnsloppet (som är ett motionslopp runt Klagshamnsudden) Annars är det stora eventet Åshöjdens BK som går av stapeln under Kristi Himmelfärdshelgen med 300 anmälda lag. Föreningen är unik i Malmö bl.a. genom att man äger en del av idrottsplatsen. Bakgrunden till ägandet är en donation från en tidigare medlem. Huvudsponsor from 2023 är PEAB.

2 Vilka aktörer finns

I byn bor det knappt 3500 personer fördelade på ca 1 000 hushåll. Individer och familjer får väl både var för sig och tillsammans vara någon form av huvudaktörer för det som sker i Byn.

Planprogrammet ger uttryck för att ca 1300 nya bostäder skall byggas vilket sannolikt mer än fördubblar antalet boende i Byn. Därtill syns i programmet en del utökad service som livsmedelsaffär, ytterligare en skola, ett nytt dagis.

Går vi utanför individ och familj och söker efter olika frivilliga sammanslutningar (utöver Byalaget och IFK Klagshamn), föreningar så hittar vi ett ganska stort antal:

Scouterna, Klagshamns ryttarförening, Surf club Klagshamn, Skolidrottsförening, Föräldraförening, Svenska Kyrkan, PRO Klagshamn, Moderaterna Sydvästra Malmö, Socialdemokraterna Sydväst, Fiskeföreningen, Hamnföreningen, Fiberföreningen, ett antal vägföreningar och sannolikt ytterligare några.

Servicen i Byn kan sägas vara tämligen utvecklad för en by med ca 3500 invånare. En Matöppen affär i den mindre skalan med paketutlämning, två ganska små pizzerior. Dalhems farm som hyr ut lokaler för bröllop och andra tillställningar samt en frisörsalong, cykelverkstad, massör och därtill lite gårdsförsäljning av grönsaker.

Känt utanför Byn är Klagshamns Vingård och restaurangen Lilla Sjötorp. Tämligen klen serviceutbud däremot finns många företag som är registrerade i Byn men ofta har verksamheten på annan plats.

Tittar vi på aktörer som haft mycket inflytande över Klagshamns fysiska utveckling de senaste årtiondena och som sannolikt kommer att vara viktiga aktörer de kommande åren också, så är PEAB den absolut mest betydelsefulla privata aktören men även OBOS, Riksbyggen, HSB och sedan några år är också Flerbostäder markägare med ambitioner att bygga i Byn. I byggbolagens spår har ett tiotal bostadsrättsföreningar bildats. Malmö stad är också ägare till en del mark som ingår i planen.

En annan viktig aktör är Eon står för distribution av energi till Byn

Malmö stad med sina funktionsindelade förvaltningar är naturligtvis i en del fall en helt avgörande aktör:

Viktigaste är sannolikt skol och förskoleförvaltningen. En välfungerande skola med goda resultat, fina och välfungerande förskolor.

Planarbetet-SBK, Mark, gator, grönytor samt det kommunala naturreservatet är ett ansvar för FGK

F Hus, Idrottshall och delvis idrottsplats – Fritid Malmö

Tyvärr kanske vi kan säga så lyser Kulturnämnden med sin frånvaro däremot så finns en CTC-resurs/del av tjänst som utifrån ett geografiskt uppdrag arbetar med fokus på barn och unga mående.

På det regionala planet så finns Vårdcentral i Bunkeflostrand.

Postverk, Räddningstjänst och polis är statliga aktörer som är viktiga för Byn.

På Klagshamnsudden finns dels ett reningsverk som ägs av VA-Syd och dels så har Vattenfall sitt servicekontor för den vindkraftspark (Lillgrund) som ligger en bit ut i sundet och därtill ansluter en fossilgasledning (Sydgas AB) från Danmark på udden.

3 Vilka är intresserade av att delta i processen

Arbetet inom Byalaget är helt ideellt så vi har inte haft möjlighet att föra dialog med de många aktörer som finns i vår By men sannolikt är så gott som samtliga intresserade av en utveckling av Byn. De flesta är berörda av livet i Byn. Många är engagerade i planarbetet, dess förväntade konsekvenser och dess utfall.

Om medel för samverkansstöd erhålles så kommer möjligheterna för oss som Byalag i samarbete med bostadsrättsföreningarna Kalkbrottet och Kalkbrännaren samt IFK Klagshamn att förverkliga visionen om att skapa en organisation där både Byns företagare, föreningar och individer engageras i syfte att stärka identiteten och tilliten samt ta tillvara på initiativrikedomen från både unga och äldre samt arbeta för en dynamisk drift i olika samarbeten.

Som metod och utifrån tidigare erfarenheter tänker vi att under det första året genomföra ett antal strukturerade intervjuer med intressenter i Byn i syfte att lyssna in tankar och förslag från en bredare grupp av intressenterna i och kring Byn.

När dessa intervjuer är genomförda så görs en sammanställning av synpunkter/reflektioner och det bjuds in till ett informationsmöte som planeras att följas upp för att organisera samman intressenterna i syfte att kunna ta nästa steg av utvecklingen i Byn vilket kan vara en bred samverkansorganisation.

4 Underlag för uppfattning av idéer

Det planprogram som nu är ute för att samla in synpunkter från boende och intressenter/aktörer i Byn kommer att fysiskt forma förutsättningarna för vardagslivet i Byn århundraden framöver. Att i mellanrummet från nu till en ny byggnation tar sin början (3 – x år?) finns en unik möjlighet genom ett samverkansstöd att i olika samarbeten arbeta för att få fram hållbara och spännande lösningar i syfte att få Byn att blomma ut och utveckla/stärka identiteten **Klagshamn lyser**.

En aktiv och kreativ by ger sannolikt bättre förutsättningar för att både integrera nyinflyttade och göra Byn ännu mera attraktiv.

Ur röster från Byn så finns ett stort intresse för:

- behovet av biologisk mångfald.

- inflytande som ger goda förutsättningar för hållbarhet och utmärkta uppväxtförhållanden där också miljöfrågor i vid bemärkelse och folkhälsofrågor har sin naturliga plats.
- det offentliga rummet, mötesplatsen/Byakrogen/torget behöver ha sina platser. Växa fram och Injicera Byn med energi och värden för många år framöver.
- potentialerna behöver både nyttjas och stimuleras fram till engagemang i och för Byn.

Under den tid som Byalaget varit verksamt har fem strukturella frågor identifierats och som bedöms vara angelägna att i olika samarbete arbeta med för att i ett längre perspektiv leda till ökad gemenskap:

- hitta vägar för framtidens energilösning inkluderande produktion, konsumtion och distribution
- arbeta för att skapa en mötesplats/Byakrog och utveckla offentliga rummet
- arbeta för att utveckla former för inflytande, delaktighet, ansvarstagande och inte minst initiativkraft och entreprenörskap. Byalagets facebookgrupp med namnet Klagshamnsforum blir vägen in för frågor och förslag. Denna digitala lösning kan kompletteras med två forum/möten per år i Byn där ansvariga politiker och tjänstemän bjuds in för att svara, resonera kring förslag/tankar som samlats ihop utifrån ett underifrånperspektiv.
- ambitionen är att skolans ungdomar skall stimuleras till att ge uttryck för sina idéer och frågor och bli aktiva för Byns utveckling
- arbeta med att göra Klagshamn till en trädgårdsstad och utnyttja potentialerna för biologisk mångfald
- utveckla samverkan och samskapande med intresserade aktörer

Ur olika initiativ med efterföljande dialoger i byn, både virtuella och IRL har några förslag om aktiviteter i närtid vuxit fram:

- 4 loppmarknader i byn under 2023
- midsommarfirande på Idrottsplatsen med musik och dans
- halloweenfirande som ett första steg till ljushögtid "Klagshamn lyser"
- bastu inom Byn för intresserade
- årligt kubmästerskap
- entreprenörskapstävling i samarbete med PEAB/Flerbostäder??
- Ung i sommarverksamhet
- arbetet för en skejtanläggning i Byn återupptas

5 Vilka utmaningar

- se och förvalta potentialerna i samarbeten
- kommunicera åt skilda håll
- stödja lokala initiativ inte minst från ungdomar
- arbeta långsiktigt och strategiskt
- hitta finansiering till förverkligande av initiativ
- bredda engagemanget för Byn så att den gamla devisen att det krävs en by för att fostra en dotter/son är en del av vardagen

6 Vilka mervärden kan idéerna bidra med

Man kan se hela Malmö som en enda stor trädgård med olika förutsättningar för att det skall växa, gro och blomma. En duktig trädgårdsmästare ser till att ta tillvara på de lokala förutsättningarna så skörden blir god och växterna blommar. Genom ansvarstagande, samverkan och uthållighet kan vi tillsammans skapa denna trädgård till mångas glädje och stolthet. Klagshamn lyser!

Kanske man kan säga att det inte går att förutse vilka mervärden som dynamiska processer kommer att resultera i och det är nog detta som är en av drivkrafterna bakom denna ansökan. Några viktiga områden kan vi dock tydliggöra.

- stärka tilliten/inflytandet med/mellan olika aktörer i och utanför Byn och därmed ansvarstagandet
- hållbara lokala energilösningar
- Mötesplats/Byakrog/torg/café som vid sidan av skolan kan vara hjärtpunkter i Byn pulserande morgondag
- stimulera entreprenörer för nya verksamheter och utökad service i Byn

7 Stöd från Malmö Stad

- intresse för Byn och öppenhet för förslag som emanerar utifrån Byn
- 447 000 i 3 år för en ½ tids tjänst för att samordna och utveckla verksamheterna. Stödja och adressera förslag som växer fram samt bygga och stärka samarbeten.

Lokal kompletterande finansiering för år 1 blir i ett första skede 10 000 från Byalagets i form av föreningens medlemsavgifter och 10 000 från IFK Klagshamn som del av sponsorintäkter från PEAB.

För IFK Klagshamn

ordf. Henrik Nyberg

För Byalagets

ordf. Max Hartler